

Ի՜նչ պու՛ր Մէճմուսը չափաւոր , բաղար ,
հօրթու՛ր վէ՛ ճու՛մա կիւնէրնոսն մատա պու՛ր
գործատա եւ վճիղէ՛ նէ՛յր օրու՛նաճաղ արը՛ :
Սէնէլիլի բէշին օյարաղ 200, Սէթը պղըղը
110, Իւ՛շ պղըղը 60 դր՛ : վէ՛ թանկսի 1 դր՛ :
Տաշարար իշին պէ՛հէր նու՛մէրօսունա
բօսթա իւ՛նէրթի ալընաճաղը խաւսէթէն
պէ՛յան օյու՛նուր :

Իլանաթըն պէ՛հէր արասը պիր տէ՛ֆա-
լը 3, Իթի տէ՛ֆա իշին 2, Իւ՛շ տէ՛ֆա իշին
1 1/2, դուրու՛շ , Իւ՛շ տէ՛ֆատան զիլատէ՛ օ-
լան , վէ՛ դայէթ ուղուն իլանաթ իշին այ-
րոճա բաղարը օյու՛նուր :
Տաշարարտան կէլէն մէ՛թուպ վէ՛ իլանա-
թըն բօսթա մէ՛սարիթիլի, կէ՛օնէրէնէրին
իւ՛ղէրինէ օյու՛նուր պէ՛յան օյու՛նուր :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՍԵՐ ՆԱՓԻՍԵՐ ՄԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻՐԹԱՆԼԻԳ ՂԱԶԷՐԱ

ԱՍԻՐԱՆԷ 14 ԱՊՐԻԼ

ՄԻԼԻՅԷ

Իրմէնի Գաթօրիք բաթրիքի ընթացիկ
պէթիւն էֆէնի հաղթելէրի, Ամ
պէրպոյեան սէմազէթիւ Մուսէն գե-
րապաճառ, վէ՛ թրապուզան մէրխա-
տար ֆաղիթիլի Զ. Յալոր վէ՛ միւ-
թէհայիզանը ընհապինտէն սայըր պիր
գաշ զէվաթ ընհապաթիլի, կէշէն
չարաճապ կիւնիւ լա էնիլ թէպրիք,
զաթը հաղթելի Սէտարէթիւնաճիլի
վէ՛ պատէհու խարիճիլ նաղըր տէվ-
լէթիւ բաշա հաղթելի ընթին գօնադ-
լարնա կիտէրէք, պաղը մէսէլէյի մի-
լիյէտէն տօյալը միւլապաթ էյիլմիշ օւ-
տուղու իշիտիլի տիր :

Թրապուզանտան թարաֆըրդա
վարիտ օլան պիր վարապա տիր :

Գաթօրիք մէսէլէյի նալը իլէ Մ.
Տափիթ իւրքար թարաֆըրտան նէշը,
վէ՛ Սէտա թապլանէսինտէ Ֆրանսըզ-
ճատան թէրճիլմէ օլունան ընհապիլ-
ճէվապէն թրապուզոնա պիտ իլի մէ-
վատ հաղ գրնտա պաղը պէյանաթ :

Պիրիսի մատտէ, ընհապիլ մէզ-
քիւր օն տօղուղուննու տահիֆէսին-
տէ « Ենէնի ալըլան թէմիլէրին ճէմաթ-
լէրի ալըրը թէշէքքիւրէր իլէ, քէն-
տի եպիսկոպոսարըն պիր ան էվիլի
վիրապէրէն ինթիլգար իտէրի իտի »
եաղտըրը հաղ գաթիլթէ մաղուուն
օլալըպ, հաթտա Գեր . Սուքիսա
արքեպիսկոպոս վէ՛ Մատոնեան թարի.
գաթը Արքաշայըրն սօն ճէվապ ըն-
սալէսինտէ Լիմէնի Գաթօրիլի միլլէթի-
նին տալիլի ստէթը դատիլմէլիլին
Ղարալըլարըն մալիմաթը թամիլէրի
օլալարըրը պէյան պոլալուրուղ-
ըննա իսպաթէն թափիլի մէճպուրուղ
շէյլէքի, 1831 սէնէսի Ասիթանէտէ
պուլունան Գեր . Հասուն նախագահ
թրապիզոնա միւնէտտէտէն եպիսկո-
պոս նասալ իտէճէյիլի թահրիլէն պէ-
յան իլլէտիլտէ, էյալթը տալիլինտէ
եալըրը թրապիզոն տէրունիտէ եիւզ
խանէ մըգտարը ֆաղըր Լիմէնի Գա.
թօրիլի պուլունտուղու, վէ՛ պէյլէ պիր
մէմուրը Էքրէմի ըուհանիլէյէ հէր
կէօնա ըայէթ վաղիֆէյի զիմիլթ իսէ-
տէ, մէսարիֆաթը վաղաատընէ թէ-
համիլ իտիլմէյէճէյինէ տայիր տէ-
րապալ միւմալիլէյի նախագահ,
մաւախարէն միւթէվէֆա Սէրվիան
բաթրիքէ, վէ՛ մէճիլի միլլէթէ, վէ՛
նիհայէթ իւլ էնի տօղրուտան տօղրու-
յա հալմէթու բաբա հաղթելի ընթին
վէ՛ Պաղը ալլիլէ միլլէթէ տէֆաթիլէ
արղը մահդէլըր թաղտիմ օլունմուշ,

պու խուսուս տէյիլ թէշէքքիւր, ԻԼ-
լա թէշէքքի օլունտուղու պէյանէ
հաճէթ օլմայըպ, ֆաղաթ խօտ պէ-
խօտ վէ՛ մուղայիլի նիղամ նասալ իլթ-
տիլլէրի Առաքելեան Գուլէյի վաթ-
դապետ « քի մուախարէն Գեր . Յ.
Առաքեալ լէ էսմիլէ օլան վէ՛ էլան Լէ-
գարէ եպիսկոպոս օլունալ » Սպահան-
տէն ճէլիլ մէմուլիմիլ օլունտուղուտէ,
հուգուղու միլլէթ բայիմալ վէ՛ դասալ
օլունտուղունու կէօրէնէք ճէրհինէ
տայիր վէ՛ սէլէֆիլէրինէ թէսէլլիլէ մէ-
տարէն միլլէթէ գաթիլիլ պիր պէ-
յանամէ թահրիլ վէ՛ թանգիմ, վէ՛
նիւսթէլլիլինտէն տալիլ կէրէք հաշ-
մէթու բաբա հաղթելի ընթին, կէրէք
միւմայիլէյի նախագահան, վէ՛ կէրէք
միւթէվէֆա բաթրիք վէ՛ Տէր սաս-
տէթ միլլէթ մէճիլիլինէ իրսալ օլուն-
տուղունտան պաշգու, Գեր . Յ . Առա-
քեալ Սպահանտէն կէլիլ թրապիզոն
իսկէլէսինտէն Ասիթանէյէ կիլմէլտէ
օլունտուղու էսնատէ պիր նիւսթէլլիլին
տալիլ միւմայիլէյի թաղտիմ գը-
լլմիլլէ տիր :

ՍԻՐԻԵԹԸ ՊԵՐՏԵՆԻՆԱՄԷ

Այս յայտարարական գրովսիս, մեք
ստորագրեալքս որ եմք թրապիզոնու
Հայ կաթօրիլ ժողովուրդք, կը ծա-
նուցանեմք, որ Պօլսը մեր Գեր . արք-
եպիսկոպոսապետը երբ յունիսի 9 ին
մեզ գրած կոնգրակալը իմացուց, թէ՛
մեր քաղաքին եպիսկոպոս պիտի ուղ-
ղարկէ, փոյթ ընդ փոյթ Ազգովին
իմացուցինք Հալիմ Երիցս երանեալ
Սրբազան Հայրապետին, և նոյն իսկ
Գեր . եպիսկոպոսապետին, ու մեր
Առաքեալնորս Պատրիարքին միան-
դամայն սուաջնորդներուն, և աղ-
նուադարմամիրաներուն և աղաներուն,
քանի մը պատճառներու համար որ
չենք ուզեր :

Նախ չենք ուզեր ըսինք, քանզի
այսքան տարին որ այս ժողովուրդս
մէկ պարզ քահանայով մը կրնայ կոր-
հոգեւոր պարտքերուն մէջ կառա-
վարուիլ, արգիւթ ի՞նչ է պատճառը
կամ թէ ինչ հոգեւոր պալատութիւն
տեսնուեր է մեր վրայ, որ քահանան
չի կարենար առաջը առնել և կը հար-
կաւորի եպիսկոպոս գալ տեղա նստիլ,
մի թէ պարզ քահանայից անհոգու-
թենէն Ազգիս մէջ քանի մը տունոր
նոր աղանդից դարձած մը տեսնուած
կամ լուած կայ, մի թէ մեր պղծտիլ
քաղաքէն ալ աւելի մեծ եպիսկոպո-
սանիտ քաղաքներու մէջ եղած լը-
ռովութիւնները, հակառակութիւն-
ները հաղար ու մէկ բերան չառնուելիք
հայհոյանքները, հոգեւորէ բոլորովին
պաղ, եկեղեցականաց նախատինքն-

լը, աշխարհականաց քամահրանքն-
րը վերջի կեդրոնի վրայ հասածը մի
լուած կայ, կամ թէ ըսենք ուրիշ
քաղաքներու պէս Հալիմ բողոքել
առանց բարիքը չարիքը մտածելու,
աս ծէսը չենք ուզեր, ան ծէսը կու-
զենք ըսողներուն կարգը մի դրուած
ենք :

Երկրորդ չենք ուզեր ըսինք,
որովհետեւ եպիսկոպոսի կարօտու-
թիւն չունինք, վասն զի հարկ որ ըս-
տիպէ երեք օրուան մէջ կրնանք մենք
մեր փափաքը, մեր կարօտը, իմացնել
Պօլիս Արքեպիսկոպոսապետներուս,
և քանի որ մեծէն կը կառարուինք
պղծտիլէն կառավարուիլ չենք ուզեր :

Երրորդ չենք ուզեր ըսինք, որով-
հետեւ կը տեսնանք որ մեր ժողո-
վուրդը 100 տունոր է աղքատ և չը-
քաւոր, ինչ հարկ կայ հարկըր տնու-
րի եպիսկոպոս իրկել կամ կրնայ
արդեօք տանիլ որ երկու պարզ քա-
հանայի ապրուստին ծանրութեանը
տակը կը տալին :

Չորրորդ չենք ուզեր ըսինք, ու-
րովհետեւ այսօր աչքերնուս առջեւը
կը բերենք որ ան եպիսկոպոս տեղա
գալով մեր խաղաղութիւնը պիտոր
կորսնցնենք, նոյն օրէն պիտի սկսի
երկպառակութիւն, գայլմակութիւն,
չարիք, եղբայր եղբօր, գաւակը հօ-
րը, աշխարհականը եկեղեցականին,
եկեղեցականը ժողովուրդին, վերջապէս
մենք մեզի հետ պիտի ծեծկուենք,
ահա ան ատենը խաղաղ ծովը պիտի
սկսի ալէկոծիլ, ահա ան ատենը այս
ժողովուրդիս վրայ եղած զրպարտու-
թիւնները պիտի սկսին իրաւի ըլլալ,
ահա ան ատենը աղղը պիտի տեսնուի
բաժնուած, ազգիս առաջիկաները
որ պիտի չուզէ, որ պիտի ետ քա-
չուին, երկրորդ և երրորդ աստիճա-
նի ժողովուրդը չեղածը պիտի ընեն,
չի լուածը պիտի իմացնեն, և մենք
երբ վերոգրեալ աղերսագրերնուս պա-
տասխանը չառնէք, և մէկալ կողմէն
տեսնալով որ եպիսկոպոս գալը ար-
գիլուեցաւ լսեցինք և շնորհակալ ե-
ղանք մեր Գ. արքեպիսկոպոսապե-
տէն որ ինչայց մեզի և վերցուց մեր
վրայէն այս անտանելի բեռը, բայց
հիմայ իմանալով որ Պարսկաստանու
կողմէն վարդապետ մը եկեր է կարին
և անկէ հոս և ասկից Պօլիս երթա-
լով մեզի եպիսկոպոս պիտի ձեռնա-
ղրուի, կը զարմանանք թէ կրնայ ըլ-
լալ որ մէկ քաղաքի մը բռնի եպիս-
կոպոս զրկուի, որ ան քաղաքին մեծ
ու պղծտիլ ժողովուրդը չէ ուզեր, և
կրնայ ըլլալ որ այս խաղաղութիւնը
մեր վրայէն վերցնելու համար մեր

հովիւները առիթ ըլլան ալէկոծելու,
բայց ինչէն է կը տեսնանք որ ոչ այս
ոչ ան մտածելով, մտքերնիս դրածը
պիտի ընեն, ահա մենք ամենքս մի-
ակամ միախորհուրդ մեր եպիսկոպոս
չուզենուս համար հաստատուն դա-
շինք կընենք մեր մէջը, և այս յայտա-
րարագրիս մէջ ազգային կիւրքը դը-
նելէն ետքը, ամեն կնիք ունեցողը
իր կնիքը, չունեցողը իր ստորագրու-
թիւնը կը դնէ, որ ատենը գալուն
ինչպէս որ մէկ սիրտ մէկ կամք հաս-
տատեցինք այս գիրս այնպէս ալ օր-
մը որ գալու ըլլայ, միակամ և միա-
խորհուրդ ի գործ դրուելիքներուն
ձեռք գրանենք :

Բայց մեր իղձը և մեր ամենահար-
կաւոր փափակը և ազդին օգուտը
դպրոց և տղոց կրթութիւնը եղածը
քաջ գիտնալով, դաշինք ունինք վէ-
նետիկու վանքին յարգի վարդապետ-
ներուն հետ, որ ինչ աշխատանքով
և որչափ աղաչելով ձեռք անցուցինք
անոնցմէ մէկը որ եկաւ շատ մը ծախ-
քով և դպրոցը շինեց մէկ ազգին սի-
րուն համար ազգի մը դաշնադրու-
թեանը վրայ ապահով ըլլալով, նոյն
վարդապետը իրաւ մեր գրկէն քաշել
առնելը, մեր ազգին տունը քակել էր,
բայց ինչ և իցէ պատճառի համար,
և իրեն տեղը ուրիշ մէկ վարդապետ
մը գալը խոստանալով առին մեր ձեռ-
քէն, ուստի լիւր տեղը գալիք վար-
դապետը որ է Հ. Միլլէր, ահա
Պօլիս է, այն վարդապետին տեղս գա-
լուն հողւով չափ աշխատելու ենք,
որ օր առաջ մեր տղաքը ուսմունք
առնեն, որպէս զի վսեմափալ Սրբա-
նուս ունեցած բարի բարի կարգա-
դրութեանցը մէջ յանդարտ և յառաջ
գնացող ազգերէն ետ չը գտնուինք :

Թրապուզան 12 փետ. 1832 .

Աղաչեմք Գր. Հայրէն
Կաթօրիկայ թրապուզան.

Ճէրիտէի միւթէպէրինիլին սիւ-
թիւնէրի պէյհուտէ միւսրիֆտէն
վիգայիսի իշին, պաղըլէրին իմպ վէ՛
միւհիւրլէրին պէյանը միւթթէլի վէ՛
քեաթի տիր :

Յուրթիւն Բաթիլի	Յուրթիւն Բաթիլի
Միհր .	Միհր .
Սուրթիւն Կիւրէլի	Կիւրէլի Սուրթիւն
Միհր .	Միհր .
Սուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .
Յուրթիւն Կիւրէլի	Սուրթիւն Կիւրէլի
Միհր .	Միհր .

Վէ՛ զայրիկսմ
Վարդեան Կաթօրիկայ

Միւհճեթէմ Եպիսկոպոսութեան խաչմուծէ թաշաղարն իւզեղինտէ սիրելիքէնէշէ Երբորաշանտըը ինքի ինքիւն յայն կէլիննէ, էն վաճէի ինտանըրտտախի ինքիւրազ իտէճէի պիւր հարաւքէթ օլուպ, հաթտա նէ մէղճէպտէն օլուրսա օլուռն խաչա պու միտիլլու հալ իլէ տապխանագ վէ վուզուի օլուռնուշ տէնիլմէսի տախի մէտէնի վէ հազգանիլմէթ լիտան օլմպիզ, պու միտիլլու երկղե դարա ինքիւրազ պէտէվի վէ տաղըրլորա մախտու տըր, փազաթ քէրիլիէթը հազըզէթ շէշլէքի, Գ. Եպիսկոպոս սապաճէլէնք քիւլտէլէ կէթմիշ, մուսաիլէշ Գ մուրախխասն հիլէտի տախի դուտաթը շէրիֆ սունմագ իշինք քիլիսէլէ կիտէ

րէք էլ վրատտան փետերէ լայիք օյան հիւրմէթ վէ րայէթէն Գ. Եպիսկոպոս. սուն իւրջմ վէ հիւտտէթը յէտիտէսինն թէսկինինէ հապիմանէ ճաճա իթմիլ իսէսէ սալա լէէէօր իթմէյոյ չ. Յսկիօր վարդապետ գուտտաթը չէրիկ սունմագառ իքէն , սէքսէն եալընաա պիր եպիսկոպոս լէյթ Էմէլը Գէնէլէնէթ սէտալէր իէ խէյթ վէ փիւթիւր կէ. թիւմէքաէ օլտըրը ճիւմէյէ մպիւմ տըր . վէ քրիսէ տէրսէննաէ տէյիլ տէրպէտէր վէ սպիրէրտուն իլա սս. հապը հայիթիւմ վէ եպտէնճէտ Էրմէնի Գաթմ օյսիկ միլէթ ինտէն զըրզ. քիլի մըզ տարը պատարազ կէօրմէքաէ օլտըրըրը , սնճազ Հասսէնիտա ալինէ. լէրինն քրիսէյէ կէլմէքաէ օլտէպ լէլլուտէ կէրէք Հիւքիւմէթը թէնի. յէյէ էնտիլէյէ պայոս , վէ կէրէք թլա. քաֆէյս պիր քէտէր վազը օլտը , միւլթայաաթ իլէ գաթուլար իլէրտուն գաթառըլար , վէ հազըզէթէն Հասսէնիտաթըրն զայէթ վէլլէնսինտէն նալի քրիսէ ճիւրքընաա ճէր սընթփ էհալի պինլընէ թէճէմիւ , վէ հաապլը իւ. ճապ վալիկ վիլայէթթ տաթի հազըր օլտուպ Գ. Եպիսկոպոսա սիւվալինէ ճէ. վապէն ալա պանա տօգանմատըլար տէյու ալէնէն իզըրարընաան տըր , միւլթէթըմ վէ էհապըր հազըանիլէթ օյան պիր եպիսկոպոս իլզըլ պէյանաթը սահհէլէրի թաճիրիէն թարաֆլէրին. տիւն տալի շահատէթ իթմէք տիր , միճտանընն ֆհիրիթի դիմէթիւ

Էյ Գաթօյիք մէնէլէսի նամ րէ, սալէ, թրապուզոնս ալիտ պունհա փթթիլս իլէ միլէմիս օրտուղու հալտէ, մէնֆաամթը լաթիլէն իլին աճա. պա տահա նիճէ վէ նիճէ տաւալաթլէ պէրպատ օլմամլըսըն, քիլիսէ տէրու. նիստէ դանթըր առքիլսէնի վազի, պաշլա մզնէպտէ տուլուռն վար քի, էյան հայաթմա պուլունմա միլլէթիլի դարլէթ վէ ազճէսի իլէ ինչա օլունան քիլիսէ սլիբ տէնէտէն պէրու. դարանմիլլ օլտուղու պէօլլէ պիր միւհ. Էյ Էրմէ հպիսիկուսու կէօրաթիլլին վար միւ.

Տէվէթը Ռամանիլէ ուղղուն գան տէօքերիզ տէօիսէքնարանէ պաղըը. շան Հասունիսալէր օլմասըն, սէնի պու միսիլիւ լէքէտար իտէն, էյ րէսալէի լէքըբուր միււէլիֆիւ պէօյլէ երբ 80 եւ շընտա եպօիսպօզոս իլէք հայընտա Գա թօլիք պիր մազտըմն լալէօնիլ մէ տէրի Հասունիստ օլմասըղընտան միւլ լէթ զապրիլմանընտա տէֆնինէ մանի վէ իւլ կիւն խանէօնտէ պրազտըղընր իշիթտիդիլ վար մէ, Հիւքիւմէթը Սէ նիլէ պէշ երիզ սէնիսէն պէրու պի լուլթփու թապալ գիրի ետէմթ սայլմէ նաթը պոլիլէրինտէ պուլունտէ հէր սը նըֆ միլլէթին, զագաւա վէ մուհաֆա զասընա տալիր սարֆ պուլուրտուղու իմօլիպաղաթ վէ մուաֆիսթլէրին պաւ բուզ, րւլմէֆնինէ սէն մի պուլունտուն, եսքըմ վէ միւլիլէթիշ, չու. պուլուն տուղումուզ տէհրաէ տընեստան խո ճասը պուլունտն զարպլիլէրինտէ, սէն, տէն զայրու հաղղանիլէթ միւզըր միււէլիֆ Հասունիսթլէր թաքաֆիլիրանի պուլունմատըղլարը հէր հալտէն օլուպ, տէֆաթանէ իլիլ տրէ մէնպարու մ.քի Գ. Ուոքիստ Գաղանճան արքայիկուպուս վէ Ուտունեան թարիգաթը Ուրտայ Հայլըն պէյան պուլուրտուղլարը իւզըն շարգլլլէրին առաթը գաթիմէլէրինէ վէ ճարի օլան նիլգամաթ վէ ու սուլլլինէ զարպլիլէրին մալիւմաթը թամսլէլրի հէնիլզէ տէկին նեզօմն արը :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԹԼԷՐԻՆ ԵՄԼԱՆԼԱՐԸ

Հասուն էֆենտի տելայեթիյէ, միլլէթիմիլլ պէյնիստէ զուհուր իտէն տէվլէթ ու միլլէթ խայիւնիւրէնին, տին ու մէզէնպ պէհնէստէսիլլէ իրթիքեապէ յէյլէտիլլէրի խապասաթ, վէ եհվիյէ ինդաաթ իժմտիլլէրի թիրաշարթ ուլէմին մալիմիւ իքէն, պու ճիւտէ իւլէ պէրապէր, պու մագուլէլէրին պաղը սափտեցուշարը ալտաթմազ, վէ չիւրիւքիտաալարընր սահիճ վէ հագգըր գըլըղընա գոյմաքա, քէնտի քէնտիւլէրիին պիր վաղէթ իշին սոլուն, ալլէ իխտիստէ հագգըլ կէօսթէրմէք էֆէքեարը իլէ, վապթու հային իճապընա կէօրէ, պիրէր նէվիճատ եալան ուշաուրուպ, օրթայա աթմալարը միւճիպի իլէէսիֆ տիր. Պօրճեան բաբասըն բաթիլքիւստիմիլլէ կէիլի, էյոյա օրուտա պէյանը հալ էյիլմիլ կիպի, եհնիտէն եհնի օրթայա գէնուլան պիր թաղըմ ուշաուրմա սէօղլէր, վէ պիր պիրիին թութմազ լմապիրաթ, պու գապիլտէն պուլունմուշ տուր. Հագիգէթիլլէ հալի պիղ էվլէլտէն պէյան իթմիլ իտիք, շիմտիլլէ իլէթիլպ օլունտն սէօղլէր, էվլէլտէն մէյտապ գօլունլարընա պագըլարաք, լմամիր վէ լմէէվիլաթ տըր. Ալմա, Պօրճեան շէօյլէ տէտիլլէր, պէն տէ պէօյլէ տէտիւմ տէյու շիմտի եհմին թաշիթընտա, քէշիլքիլթի պէյան իտիյօր իմիլ, պու հէթէն նէ ֆարղ օլաճաք, վէ նէ տէ էհէմիլլէթ վէիլիլճէք շէյ տիր, չիւնքի Հասունիսթիլլէրին եալան եհրինէ եհմին իթմէսի եհնի պիր շէյ օլմայըպ, վէլիլլէրի պուլունան Հասունտան դալմա էսկի պիր իտուլ օլուուղու մալիմիւ տէնէ պիր քէշիլքիլթ տիր. Ֆիլ հաղըզ Հասուն տէյիլլէ իթ իտի, միլլէթին միլլէթէպրան հուղուրունտա պոյնունտաքի խալը իւղէրինէ եհմին իտէն, վէ միլլէթին հուղուգունտա զէշրէ գատար խալէլ կէթիլմէյէնէյիլլէ լմէէմինաթ վէրէն, վէ էյէր օրմա պէնտէն եհնի պիր վաղիֆէ մաթլմիւ պիտէրսէ, սոսա գապուլ իթմիլպ, նախագաշարգտան տախի իսթիֆա իտէր վէ էյլէ կէլիլթիմ տէյու սէօղլէյէն վէ եհմին իտէն. Վէլիլլէրին շու եհմին ահկնամը կիւն կիպի մէյտաապա իւլէն, տըլթզ լմէվապիսինին նէվիլլէն. տէն պիր սահիճիլլէ էսէրի պէքիլմէք քիւլլիյէն վահիլ վէ միւնասիպէթիսիլլ տէյիլլէ մի տիր. Պունու օլույան էհիլիխաաֆ, իրիսթիլլանճա պիլ միլլաթա, հիւքմ իթմին, վէ պու կիպիլլէրտէ նէ տէրէնէյէտէք էսէրի տին ու մէզէնպ օլուուղունտա տիլլանէ վէքնէյէսին :

Հաղիւց աթը հալ :

Ապրիլի 1-ին ճիւղ չարշտման հիւ-
նիւն էր մենք Դաթօյիկ բաթրիքի բնութ-
պետութիւն Բիւրէլէնէ Էֆէնտիւնին, Ամ-
պէրպոյտեան սեմանհէթիւն Սովակոյ գե-
րապաշտ առ, զի Տրապիզոն մերկա-
սաւոր ֆադիլէթիւն Հ. Յալիօր վարդա-
պետ վէ սայրը միւթէպէր ըհհապիւն
րիֆադաթիւնէ խորիմէլէնհաղրը տէվ-
լէթիւն Սա. ֆէթ բաշա հաղրէթլէրի-
նին գոնադարընա ապիմէթ վէ պաղըր
մէսայիլի միլիտանտ սոյաթը միւթաթիւն
հէլէտիլիյնի ինադըր ըզ տորը Բաշայի
միւլ չարիլէ, հաղրէթլէրի, պու հիւն
լինֆիէճնաւն Էֆէնտիւնին հէր հալ պա-
ւա Ալլիյն հէլիւլ, քէնտիտիլնի հէօրմէ-
սիլն բաթրիք Էֆէնտիլէն իւլ տէֆա
թէքիտէն էմր ու ֆէրման հէլլէմիւլ, վէ
բաթրիք Էֆէնտի տալիս մախսուտէն
ատաթ կէօնտէրիւլ, Էֆֆիէճնաւն իւ-
ֆէնտիլէն բաշա հաղրէթլէրիլնին իւ-
պու հարիլնի պէյան իլլէթ յաւուղու-
տան, Էֆէնտիսի միւսմալիլէ յա տէր հա-

Պապը Ալիյէ կիտերէք, նազըր բաշայը կէօրմէք իսթէրստէ, իշլերիտէ պիր գաշ զէվաթ՝ պուլունտուզու ճիհէթէ, պէքլէմէյէ մէճպուր օլուր: Օլ էննա տէ էնճիւմէնի խասար վիւքէլանըն ագա օլունտուզու խապէրի իլէ, խաւրիճիյէ նազըրըն տախի տէրհալ մէճիտէ կիթմէօր լազըմ կէլտիլիտէն, գաբու աշըրպ, ինկիլիլ թէրճիւմանը Մ. Բիզանի իշլերի կիրէք, քէզալիք էնֆիլէճնէն էֆէնաի, Բաշայի միւշալ իրլէյ զազըրպ մէճիտէ կիտէնէյն տէն, այսգ իսթիւ էնֆիլէճնէն էֆէնէ, տիյէ իսթիւպէն, մէճիտսէն սօնրաքէնտիսինէ կէլմէսինի էմր իլլէտիկի սըրատա, Մ. Բիզանի հազըթէթլերի հիտտէթ իլէ, պուշէ տիր սիւրն իթ տիլլինիլ գօլլու վէ թէճափուզանէ պիր Շէքըշ իտէր իտտէ, էնֆիլէճնէն էֆէնաի պու առայիպ հարաքլթ ու օիւալա ճէվապէն, խայր օլտուն նէ՞ վար տըր տէյու իզհարը թէճանիւպ իտէք: Մ. Բիզանի իտէ, նէ՞ օլաճագ, պըրգմայորսուռուլ քի լազըրտը իտտէլիմ տեր, էնֆիլէճնէն էֆէնաի, պէնիմ ուզուն լազըրտը իտէճէք պիր իշիմ օմայըպ, իքր սէօգտէն իպարէթ տիր, սիլ լազըրտընըպ պագապիլիր սինիլ տէք, վէ օլ էննատէ իաթրիգ խանէյէ խիթապէն կէլէն պիր թէէէկ րաֆնամէնին իպարգի իլէ, նէրէյէ հալպիէ պուլլուսաճաղընը նազըրն նապտա խիթիլյան իտէր, վէ բաշա հազըթէթլերի իտէ, խարիճիյէ միւսթէշարը էֆէնտիյէ կէօթիւրմէսինի սէօլլէր իքնէ, Մ. Բիզանի պաղըրարագ չարըրարագ, հէմէն իշի մէքա իթմէք կիպի, էնֆիլէճնէն էֆէնտիյէ, պէնտէվ թիթէ լազըրտը իթմէյէ կէվիշիտէր էնֆիլէճնէն տախի, հէք մէշ պուրալա կէլիլօր իտէ, էլլէնմէք իշին կէլմէյիպ, մաշաւհաթ զլոմիւնտա կէլիր տէյու իֆատէ իտէր, Մ. Բիզանի, բաքին պէն տէվլէթճէ իշ իշին կէլիլօրլում, էնֆիլէճնէն էֆէնաի, պէն տէ տէվլէթ ու միլլէթ իշի իշին կէվիշիմ — Պէն ննկիլիլ թէրճիւմանըլու՝ էն պէն տէ բաթրիքիտանէ մէյուրու վէ բաթրիք վէքիլիլիմ, սիլ էննէպի իտէրի, սիլ տէ տախիլիլիլ, սիլ միսա նիլ իտէնիլ, պիլ տէ էլ սահիլալէնէ Էփյալտըր մագափնտա վէ թէպասա պուլունտուզում.ւզտան, սիլին թէպանըրտան օլմայան զաթլարը, պա խուսուս հուզուրու հազըթի նէզալթէնհահիտէ վէ խարիճիյէ տայըն սինտէ հիշ պիր առաթ թէճէպըր իթմէյէ հատար ու սէլահիլէթիլիլ եօգտուր, վէ բաշա հազըթէթլերինն հուզուրու ալիսինէ հիւրմէթէն, սիլէ չիմ տիլիլ շու գատար ճէվապ վէրմէլլէ իլ թիֆա իթտէր, պիր տահա պէօյլէ թէճափուլգըրառանէ թէճէպպիւսաթ տա պուլունտուրանըր, լայըր իւզըն ճէվապ ալաճաղընըպ էմին օլուն, տէտիքտէ, Մ. Բիզանի հըրուս հիտտէթի տէն չաղըրարագ պուրնուռուն ալթըն տանմըրլտանմայա պաշայըր. Բաշա հազըթէթլերի իտէ, զայիթ թէճանիւպ իլէ, իքր թարաֆը տա դըրմայարագ, էնֆիլէճնէն էֆէնտիյէ, մէճիտսէն սօլլուր կէլլմսինի, վէ նէտինտէքի թէլէկրաֆնամէյի խարիճիյէ միւսթէշալընա կէթիլլումէսինի թէճէքիտ իտէր, էնֆիլէճնէն էֆէնտիլի կէօնտէրեր, վէ քէնտիսի տէ մէճիլի խասա ալիմէթ իտէր:

Յիւ հաղբդա, օ կիճէ երնէ վու
դու պուլան էմր իւղէրնէ, Էնֆիէ-
ճեան էֆէնտի խարինիյէ նաղըրըն
դօնաղարնա կիտէրէ, Իքի սաաթ
տան զիտան միւլաղաթ իրմէ զէ-
րիֆնիէ նայիլ օրւր, իք եէվի մէզ-
պուրտէ Մ. Բիղաթնիէն հաղաքեաթը

2	21	Իւսկիւ. Գուգի. Պէյլէրայ. Չէնկէէր. Վանիւր. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլըճ. Բաշապ.
3	23	Գուգ. Պէլլ Չէնկի. Վանի. Արիսա
9	45 17	Գուգի. Պէլլէրայ. Չէնկէլ. Վանիւր. Գանլըճ. Ա. Հիսար. Գանլըճա, Բաշա. պաղճէ Պէյթ.
		Թարապ. Պէյլիւր. ձուսասարկը 10 տա չըգաճաք.
40	30 32	Պէլլէրայ. Չէնկէէր. Վանիւր. Գանլիլ. Ա. Հիս. Բիթիֆ. Բաշա, մահալ.
		Բաշապաճ. Պէյգօղ. Պէյլիւր. ձուսասարկ մասադ.
44	24	Գուգ. Պէլլ. Չէնկէէր. Գանիւր. Ա. Հիսար. Գանլը. Բաշա. Պէյգօղ.
44	30 6	Գապաթաշ. Գուգի. Պէլլէրայ. Չէնկէէր. Վանիւր.